

HIREK

Csűry Bálint eltávozása. Csűry Bálint egyetemi m. tanárt, a kolozsvári ref. kollégium r. tanárát, a M. Tud. Akadémia tagját, a debreceni egyetem bölcsészeti kara meghívta a Pápay József halálával megüresedett magyar és finnugor nyelvészeti tanszékre. Ez év január 22-én távozott Csűry Bálint Kolozsvárról, ahol egy negyedszázadig működött. Dr. Tavaszy Sándor, a Bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztály elnöke, a január 26-i szakülés elnöki megnyitójában méltatta nagyérdemű tagtársunk tudós és emberi egyéniségét.

„Csűry Bálint egyike volt azoknak, — mondotta, — akik a nagy katasztrófa óta csöndes, de olthatatlan lelkesedéssel és kitartó hűséggel vettek részt azokban a törekvésekben, amelyek az Erdélyi Múzeum-Egyesület tudományos szakosztályi munkáját is életre igyekeztek kelteni és az erdélyi magyar tudományosságunk új virágzásáért minden kezdeményezésre készek voltak. Benne mi az igazi erdélyi magyar tudóst tiszteljük. Valódi tudós egyéniség lelki alkata legmélyebb rétegéig, személyisége legbensőbb magváig. Egész teremtettségénél fogva a tudományos kutatásra és elmélyedésre van beállítva. Nagyon kevés embert ismerek magunk között ezen az erdélyi globuszon, akinek érdeklődése annyira kizárólagosan a saját tudományos feladatain csüngött volna, mint a Csűry Bálinté. A magyar nyelvészet problémáira néz ő egész figyelmével, annak áldozza nagyszerű szellemi adományait és arra fordítja minden idejét, ami csak rendelkezésére áll. Merőben felolvad a saját tudományos feladataiban, de anélkül, hogy tudományos becsületessége kárt vallana. Ő azok közé tartozik, akiknek tudományos látóköre soha nem szűkül, hanem folytonosan tágul a legrészletezőbb kutatások területén is. Csűry Bálint azok közé a nyelvészek közé tartozik, akik nagy gondnal végzik a legaprólékosabb tudományos részletmunkát, de azt mindig a legnagyobb összefüggésbe tudják beállítani. *Erdélyi* magyar tudósnak nevezem én őt azért, mert a speciális és exakt tudományos munkát is nagy tudományos szintetikus erővel vitte véghez.

És Csűry Bálintban tiszteltük és szerettük a tiszta és átlátszó egyéniségű, puritán magyar tudóst. Olyan jó és megnyugató volt nekünk a munkatársainak az ő társaságában lenni. Nyugodt, sokszor szótlan és hallgatag közelsége a sok nyugtalanság és háborúság között csak úgy sugározta a békeséget, a biztatást és a jobb jövőben való bizakodást. Zúghatott, kavarghatott körülötte a politikai gyűlölet vihara vagy a pártoskodó és nemzettestünket tépő harsány lárma, ő zavartalanul, szótlanul csüngött kérdésein, mint mindenekfelett álló és maradandó ideákon. Bizott abban, hogy az indulatok csak lecsillapodnak, a szenvedélyek csak lehűlnek, és az igazság és az igazságok megmaradnak és ragyognak, mint a hajnali csillag.

Méltónak tartottam magunkhoz és ehhez a helyhez, hogy amikor Csűry Bálint, a mi szakosztályi munkatársunk, közülünk, a bérces és tragikus Erdély határai közül kivált, innen, erről a helyről és ez alkalommal Erdélyi Múzeum-Egyesületünk bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi Szakosztálya nevében búcsút intsek feléje és elmondjam a Tekintetes Szakosztály nevében is, hogy kívánjuk életére és további tudományos munkásságára Istennek gazdag áldását. Teszem ezt abban a reménységben, amire a személyes búcsúvétel pillanatában ígéretet is tett nekem, hogy múzeumi munkánkban nemcsak távoli érdeklődésével, de időnként tényleges és személyes munkájával is részt fog venni.“

Magyar irodalomtörténeti és nyelvészeti előadások a kolozsvári egyetemen. Az Erdélyi Irodalmi Szemle ismertette a kolozsvári román tudományegyetem tanulmányi viszonyait a magyar tanárképzés szempontjából és különös tekin-

tettel a magyar szakos tanárjelöltekre (Erd. Irod. Szemle 1929. 338—343. l.: *A magyar nyelv és irodalom a kolozsvári egyetemen*). A cikk felsorolta dr. Kristóf György ny. r. tanár magyar irodalomtörténeti és nyelvészeti előadásait kezdettől az 1929—30. tanévig bezárólag. Most folytatólagosan közöljük előadásainak címeit a jelen iskolai évig.

1930—31. tanév: 1. Vörösmartytól—Adyig. Heti 2 óra. — 2. Bevezetés az irodalomtörténet tudományába. Heti 1 ó. — 3. Szemináriumi gyakorlatok. Heti 2. ó. (Petőfi lírája).

1931—32. tanév. 1. A régi magyar irodalom története. Heti 1 ó. — 2. A mai magyar líra. Heti 1. ó. — 3. A magyar nyelv története. Heti 1 ó. — 4. Szemináriumi gyakorlatok. Heti 2 ó. (Mai lírikusok).

1932—33. tanév. 1. A XVI—XVII. sz. irodalomtörténete. Heti 1 ó. — 2. A dráma története. Heti 1 ó. — 3. A magyar nyelv rendszere. Heti 1. ó. — 4. Szemináriumi gyakorlatok. Heti 2 ó. (Drámai művek elemzése).

A magyar szakos előkészítő éves hallgatókra nézve kötelező előadás volt, amelyből vizsgálatot is kellett tenniük. Az 1930—31. tanévben: Bevezetés az irodalomtörténet tudományába. Heti 1 ó. — Az 1931—32. tanévben: A magyar nyelv története. Heti 1 ó. — Az 1932—33. tanévben: A magyar nyelv rendszere. Heti 1 ó.

Nyilvános filozófiai előadások. Dr. Tavaszy Sándor, E. M. Egyesületünk bölcészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának elnöke, mint a kolozsvári református theologia tanára filozófiai előadásai közül egyiket — többek kérésére — a nagyközönség részére is nyilvánossá tette. Az előadás címe: *A mai filozófia főkérdései*. Mind a két akadémiai félévben, heti egy órában tartja minden hétfőn este 8—9-ig a református theologiai fakultás kistantermében. Az előadásokat a városról férfiak és nők a hallgatókkal együtt számosan látogatják. Ezek az előadások egyrészt bizonyosságai annak, hogy a mi magyar közönségünkben is élénk érdeklődés él a filozófiai kérdések iránt, másrészt alkalmasak a filozófiai műveltség terjesztésére.

Felolvasás a M. Tud. Akadémiában. Dr. György Lajos, az E. M. E. főtítkára, március 27-én mutatta be a M. Tud. Akadémia I. osztályában kritikai magyar anekdotagyűjteményét. A két kötetre terjedő munka bevezetése a magyar anekdotaműfaj történetét foglalja magában. A gyűjtemény a magyar irodalom legkülönbözőbb helyeiről összekeresgélt 300 olyan vándortárgy szövegét tartalmazza, amelyek a mi szellemi életünk területein is megtelepedtek és nyomot hagytak. A 300 szöveghez 300 jegyzet csatlakozik. Ezek a magyarázatok az illető vándortárgyak magyar előfordulásait s a népek szellemi életén keresztülvezető útjuk legnevezetesebb állomásait tüntetik föl, utalva az érdekesebb változatokra, a lényegesebb eltérésekre, az egyes daraboknak a műveltségtörténeti tényezőkkel s a változó világnézetekkel összefüggő nevezetesebb elhajlásaira. A gyűjteményt befejező függelék a magyar anekdota és a magyar élelapirodalom bibliográfiáját nyújtja. A szerzőnek a folyóiratunk mostani számában megjelent tanulmánya mutatvány a kritikai gyűjteményéből.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület XII. vándorgyűlése. Az E. M. E. válaszmánya a március havi ülésén állapította meg az 1933. évi vándorgyűlés helyét és idejét. A Székely Nemzeti Múzeum meghívását elfogadva, úgy határozott, hogy az idei vándorgyűlést Sepsiszentgyörgyön tartja meg augusztus 27., 28. és 29. napjain. Az Egyesület multjában ez lesz a tizenkettedik, új helyzetében a negyedik vándorgyűlése. Az előkészítő munkálatok folyamatban vannak.

A február 26-i közgyűlés felhatalmazást és megbízást adott a főtítkárnak a nagybányai XI. vándorgyűlés emlékkönyvének kiadására. Az emlékkönyv készülöben van s június elejére megjelenik. Ingyen küldjük meg Egyesületünk alapító és igazgatósági tagjainak, s azon rendes tagjainknak, akik az 1932. évre tagsági kötelezettségüknek eleget tettek.